

**Buprenorfina w leczeniu
zaburzenia używania
opiodów:
informacje dla
pacjentów i rodzin**

Buprenorfina (występująca pod nazwami markowymi takimi jak Suboxone i Zubsolv) jest lekiem stosowanym w leczeniu zaburzenia używania opioidów (opioid use disorder, OUD). OUD jest przewlekłym schorzeniem zdrowotnym zdefiniowanym jako szkodliwy wzorec używania opioidów (na przykład zażywanie heroiny, fentanylu lub leków przeciwbólowych sprzedawanych na receptę), prowadzącym do poważnych zaburzeń lub napięcia nerwowego. Buprenorfina jest stosowana w leczeniu OUD od ponad 20 lat, można ją bezpiecznie stosować w długotrwałym leczeniu i chroni przed przedawkowaniem opioidów.



Broszura zawiera następujące informacje:

- Podstawowe informacje o buprenorfynie (w tym korzyści związane z jej stosowaniem i sposób działania)
- Jak zapobiegać przedawkowaniu
- Często zadawane pytania na temat buprenorfiny
- Jak uzyskać buprenorfina
- Jak rozmawiać z usługodawcą opieki zdrowotnej na temat buprenorfiny
- Prawa osób stosujących buprenorfina



Podstawowe informacje o buprenorfynie

Buprenorfina jest zazwyczaj przepisywana w postaci tabletek do codziennego stosowania lub w postaci rozpuszczalnych listków stosowanych podjęzykowo. Może być również podawana w postaci cotygodniowych lub comiesięcznych zastrzyków.

Większość doustnych postaci buprenorfiny zawiera również nalokson, lek odwracający skutki przedawkowania opioidów, wstrzykiwany lub stosowany w formie sprayu do nosa. Nalokson przyjmowany doustnie nie wykazuje żadnego działania i jest dodawany do buprenorfiny, aby zapobiec jej stosowaniu w sposób niezgodny ze wskazaniami lekarskimi.

Korzyści związane ze stosowaniem buprenorfiny

Korzyści wynikające ze stosowania buprenorfiny obejmują:

- Zmniejszenie ryzyka przedawkowania opioidów
- Łagodzenie objawów odstawienia i pragnienia zażycia leku
- Wsparcie ogólnego stanu zdrowia
- Możliwość wygodnego przyjmowania w domu (w większości przypadków)

Sposób działania buprenorfiny

Buprenorfina jest częściowym agonistą receptora opioidowego, co oznacza, że działa tak samo jak inne opioidy, ale w mniejszym stopniu. U osób, u których rozwinęła się tolerancja na opioidy, buprenorfina łagodzi objawy odstawienia opioidów i pragnienie zażycia leku, bez wywoływania „haju”.

W przypadku buprenorfiny występuje „efekt pułapowy”. Po zażyciu określonej ilości leku, przyjęcie kolejnych dawek nie spowoduje efektu odurzenia lub wywoła depresję oddechową (spowolniony lub spłycony oddech). W związku z tym, ryzyko przedawkowania buprenorfiny jest znacznie niższe w porównaniu z innymi opioidami.



Jak zapobiegać przedawkowaniu


Przedawkowanie buprenorfiny zdarza się rzadko. Zwykle dotyczy osób o niskiej tolerancji lub u których nie rozwinęła się tolerancja na opioidy lub osób, które stosowały wiele depresantów (leków spowalniających oddychanie). W celu dalszego zmniejszenia ryzyka przedawkowania buprenorfiny, w czasie jej stosowania należy unikać przyjmowania depresantów, takich jak alkohol, środki uspokajające i odprężające.

Ryzyko przedawkowania zwiększa się w przypadku odstawienia buprenorfiny i zażywania opioidów lub leków pochodzących z niekontrolowanych źródeł, na przykład fentanylu. Fentanyl jest silnym opioidem i często występuje w narkotykach sprzedawanych jako heroina. Jego obecność stwierdzano również w substancjach nieopiodowych, takich jak kokaina w proszku i crack, metamfetamina i tabletki ze źródeł niemedycznych.

W celu ograniczenia ogólnego ryzyka przedawkowania:

- Należy sprawdzać narkotyki za pomocą pasków do wykrywania fentanylu.
- Nie należy zażywać jednocześnie więcej niż jednego narkotyku.
- Nie należy zażywać narkotyków w samotności lub należy postarać się o obecność osoby z naloksonem.

Informacje o sposobie stosowania naloksonu i bezpłatny zestaw z naloksonem można uzyskać wchodząc na stronę nyc.gov/naloxone lub dzwoniąc pod numer **311**.



Często zadawane pytania na temat buprenorfiny

Czy buprenorfina jest dla mnie odpowiednim lekiem?

Nie ma jednego leczenia, które jest odpowiednie dla wszystkich, jednak wiele osób zauważa, że buprenorfina pomaga złagodzić objawy odstawienia i pragnienie zażycia opioidu. Proszę zapytać swojego lekarza, czy buprenorfina jest dla Pana(-i) odpowiednią opcją.

Jakie są częste działania niepożądane buprenorfiny?

Działania niepożądane są zazwyczaj łagodne i mogą obejmować zaparcia, nudności, ból głowy i trudności w zasypianiu lub ze snem.

Jak długo należy przyjmować buprenorfinę?

Buprenorfinę należy przyjmować tak długo, jak długo pomaga w osiągnięciu wyznaczonych celów, co może oznaczać lata, a nawet całe życie. Badania pokazują, że buprenorfina daje lepsze efekty u osób przyjmujących ją przez dłuższy czas.

Czy przyjmowanie buprenorfiny wymaga wizyty u psychologa lub terapii?

Nie, jednak wielu osobom przyjmującym buprenorfinę, wizyta u psychologa lub terapia przynoszą korzyści.

Czy po rozpoczęciu przyjmowania buprenorfiny wystąpią u mnie objawy odstawienia?

Przed rozpoczęciem przyjmowania buprenorfiny należy wystarczająco wcześnie odstawić inne opioidy, tak aby odczuwać łagodne lub umiarkowane objawy odstawienia. Buprenorfina pomoże złagodzić objawy odstawienia. Czas, po jakim zacnie się odczuwać łagodne lub umiarkowane objawy odstawienia zależy od takich czynników, jak rodzaj zażywanych opioidów i czas ostatniego zażycia.

Należy porozmawiać ze swoim lekarzem o tym, kiedy i gdzie zażyć pierwszą dawkę buprenorfiny. Przyjęcie buprenorfiny zbyt szybko po zażyciu innego opioidu może wywołać nagłe, intensywne objawy odstawienia opioidów (określane jako „nagły zespół odstawienny”). Nagły zespół odstawienny związany z buprenorfiną występuje bardzo rzadko i można mu zapobiec stosując odpowiednią dawkę i przyjmując buprenorfinę zgodnie z zaleceniami lekarskimi.

Osoby, które zażywały produkty lecznicze zawierające ksylazynę, celowo lub nieumyślnie, mogą odczuwać objawy odstawienia ksylazyny. Ksylazyna nie jest opioidem i w związku z tym buprenorfina nie złagodzi takich objawów.

Czy ubezpieczenie zdrowotne pokrywa buprenorfinę?

Tak. Medicaid, Medicare i większość innych planów ubezpieczenia zdrowotnego płaci za buprenorfinę. Proszę sprawdzić w swoim planie ubezpieczenia zdrowotnego, czy buprenorfina znajduje się na liście zatwierdzonych leków. Buprenorfina często jest sprzedawana pod nazwami markowymi Suboxone i Zubsolv. Osoby, które muszą wносить dopłatę mogą kwalifikować się do otrzymania kuponów od producentów leku, kart rabatowych lub do korzystania z programów pomocy dla pacjentów.

Jakie inne leki są stosowane w leczeniu OUD?

Buprenorfina i metadon są najbardziej skuteczne w leczeniu OUD. Są to jedyne leki o potwierdzonym działaniu zmniejszającym ryzyko śmiertelnego przedawkowania. Inną opcją leczenia OUD jest stosowanie naltreksonu o przedłużonym uwalnianiu w postaci zastrzyków, jednak nie wykazano, aby lek ten zmniejszał ryzyko przedawkowania. Proszę omówić ze swoim lekarzem zagrożenia i korzyści wynikające ze stosowania tych leków, aby zdecydować, który z nich jest najlepszą opcją w Pana(-i) przypadku.



Jak uzyskać buprenorfinę

Osoby mieszkające w mieście Nowy Jork mogą uzyskać buprenorfinę na wiele sposobów:

- Porozmawiaj ze swoim **usługodawcą opieki zdrowotnej**, ponieważ wielu lekarzy, pielęgniarek, asystentów lekarzy i psychiatrów przepisuje buprenorfinę na receptę lub może skierować do usługodawcy, który to zrobi.
 - Pomoc w znalezieniu usługodawcy opieki zdrowotnej można uzyskać dzwoniąc pod numer **311** lub 844-692-4692.
 - Pomoc w znalezieniu leczenia buprenorfiną i programu zarządzania opieką związaną z OUD w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej, można uzyskać na stronie **nyc.gov/health/map**, klikając „**Drug and Alcohol Services**” (Usługi dotyczące narkotyków i alkoholu) i wybierając opcję „**Buprenorphine Treatment (With Nurse Care Manager)**” (Leczenie buprenorfiną (z pielęgniarką jako opiekunem medycznym)).
 - Skontaktuj się z **Virtual ExpressCare oferowaną przez NYC Health + Hospitals** pod numerem 631-397-2273, dostępnym przez całą dobę, siedem dni w tygodniu lub odwiedź stronę **expresscare.nyc**.
- Skorzystaj z **programu udostępniania strzykawek**, aby uzyskać leczenie stacjonarnie, teleporadę lub skierowanie do usługodawcy zapewniającego leczenie buprenorfiną.
 - Odwiedź stronę **nyc.gov/health** i wyszukaj „**syringe service programs**” (programy udostępniania strzykawek).
- Skorzystaj z **programu leczenia licencjonowanego w stanie Nowy Jork**, który można znaleźć na stronie **findaddictiontreatment.ny.gov**.
- Udaj się na **oddział ratunkowy**, aby uzyskać buprenorfinę do stosowania w nagłym przypadku.
- Zadzwoń pod numer **988**, aby uzyskać wsparcie dla osób z zaburzeniem używania substancji psychoaktywnych i skierowanie do odpowiedniej opieki.
 - Zadzwoń lub wyślij SMS-a pod numer 988 lub skorzystaj z czatu na stronie **nyc.gov/988**.



Jak rozmawiać z usługodawcą opieki zdrowotnej na temat buprenorfiny

Przed pierwszą wizytą

Szukając usługodawcy, który zapewni leczenie buprenorfiną, warto najpierw skontaktować się z nim telefonicznie i zapytać o świadczone usługi. Podczas pierwszej rozmowy nie trzeba podawać swojego nazwiska ani innych danych osobowych. Należy poinformować, że szuka się możliwości leczenia OUD i poprosić o rozmowę z osobą, która będzie w stanie odpowiedzieć na poniższe pytania, aby pomóc zdecydować, czy chce się rozpocząć leczenie u tego usługodawcy:

- Czy oferuje Pan(i) buprenorfinę lub inne leki stosowane w leczeniu zaburzenia używania opioidów?
- Czy są jakieś wymagania dotyczące rozpoczęcia leczenia buprenorfiną?
- Czy akceptuje Pan(i) moje ubezpieczenie zdrowotne?
- W jaki sposób współpracuje Pan(i) z osobami, które nie mają ubezpieczenia zdrowotnego?
- Jakie dokumenty lub potwierdzenie tożsamości muszę mieć przy sobie na pierwszej wizycie?
- Jak szybko po pierwszej wizycie mogę spodziewać się rozpoczęcia stosowania buprenorfiny?
- Jakie usługi koordynacji współpracy z apteką Pan(i) oferuje?
- Jakie dodatkowe usługi Pan(i) oferuje?

Podczas pierwszej wizyty

Procedura rozpoczęcia stosowania buprenorfiny różni się

w zależności od lekarza. Podczas pierwszej wizyty lekarz prawdopodobnie zapyta o stan zdrowia (obecne lub wcześniejsze schorzenia zdrowotne, zażywanie opioidów i sytuację życiową) oraz przeprowadzi badanie fizykalne (w tym badanie krwi), aby upewnić się, czy stosowanie buprenorfiny będzie bezpieczne. Wspólnie z lekarzem opracuje Pan(i) plan leczenia obejmujący wyznaczenie celów i określenie dodatkowych usług, z których chciał(a) by Pan(i) korzystać.

Rozmawiając z lekarzem o leczeniu buprenorfiną warto zapytać o następujące kwestie:

- Czy pierwszą dawkę przyjmę w domu czy w gabinecie?
- Jak często będę musiał(a) wykonywać badanie moczu lub inne badania na obecność narkotyków?
 - Co się stanie, jeśli wynik badania na obecność opioidów lub innych substancji psychoaktywnych będzie dodatni?
- Jak często będę musiał(a) zgłaszać się na wizyty kontrolne?
- Co się stanie, jeśli nie przyjdę na wizytę?
- Jak mogę się z Panem(-ią) skontaktować, jeśli będę mieć pytania, będę potrzebować uzupełnienia leku lub wystąpią skutki uboczne, szczególnie po godzinach pracy gabinetu?
- Jakie mam opcje w przypadku, gdy zgubię lub skończy mi się lek przed kolejną wizytą?
- W jaki sposób chroniona będzie poufność moich danych?



Prawa osób stosujących buprenorfinę

Dyskryminowanie osób przyjmujących leki na OUD, w tym buprenorfinę, jest niezgodne z prawem. W większości przypadków osoby przyjmujące leki na OUD są prawnie chronione przed dyskryminacją. Ochrona dotyczy również:

• **Zatrudnienia**

- Większość pracodawców musi zapewnić uzasadnione udogodnienia pracownikom przyjmującym leki na OUD, w tym zmienne godziny pracy umożliwiające odbywanie wizyt u lekarza.
- Większość pracodawców nie może zwolnić ani odmówić oferty zatrudnienia osobie przyjmującej leki na OUD.

• **Zakwaterowania**

- Odmowa wynajmu lub sprzedaży mieszkania osobie przyjmującej leki na OUD jest niezgodna z prawem.
- Ośrodki leczenia uzależnień, w których obowiązują zasady utrudniające zamieszkanie w nich osobie przyjmującej leki na OUD, muszą zapewnić rozsądne udogodnienia, takie jak zorganizowanie bezpiecznego miejsca do przechowywania leków.

• **Placówki opieki zdrowotnej**

- Usługodawcy opieki zdrowotnej, w tym placówki opieki długoterminowej, nie mogą odmówić leczenia osobom przyjmującym leki na OUD.

• **Ochrony praw dziecka**

- Nie można wymagać odstawienia leków na OUD w celu utrzymania opieki nad dziećmi, odzyskania opieki lub odwiedzania ich.

- **Usług agencji rządowych**

- Agencje rządowe nie mogą odmówić usług ani świadczeń osobie przyjmującej leki na OUD.

- **Systemu prawa karnego**

- Osoby będące pod nadzorem kuratorskim lub na zwolnieniu warunkowym mają prawo do przyjmowania leków na OUD.

Osoby przyjmujące buprenorfinę lub inne leki na OUD, które uważają, że są dyskryminowane, powinny skontaktować się z:

- **Komisja Praw Człowieka w Nowym Jorku:**

Numer telefonu: 212-416-0197; strona internetowa: **[nyc.gov/site/cchr/about/report-discrimination.page](https://www.nyc.gov/site/cchr/about/report-discrimination.page)**.

- **Legal Action Center (Centrum Działań Prawnych):**

Numer telefonu: 212-243-1313; strona internetowa **[lac.org](https://www.lac.org)**.

- **Wydział Praw Człowieka w stanie Nowy Jork:**

Numer telefonu: 888-392-3644; strona internetowa: **[dhr.ny.gov/complaint](https://www.dhr.ny.gov/complaint)**.

Więcej informacji na temat stosowania buprenorfiny w leczeniu OUD można uzyskać na stronie **[nyc.gov/health](https://www.nyc.gov/health)**, wyszukując wyrażenia „**bupe treatment**” (leczenie buprenorfiną).

W celu uzyskania wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego i zaburzeń używania substancji psychoaktywnych, należy zadzwonić lub wysłać SMS pod numer 988 lub skorzystać z opcji czatu na **[nyc.gov/988](https://www.nyc.gov/988)**. Usługi tekstowe i czat są dostępne w języku angielskim i hiszpańskim, a psychologowie-doradcy są dostępni telefonicznie przez całą dobę, siedem dni w tygodniu i oferują rozmowy w ponad 200 językach.

